

הביקורת הצביעה על-ליקויים בפיקוח ועל-העובדה, שבבתי החרושת השונים יש שוני ניכר (עד 20%) בניצולת החומר הגולמי לייצור הכוהל.

באוקטובר 1957 הודיע מנהל המכס למשרד מבקר המדינה, שהוא עומד להנהיג את השיפורים הבאים: החלפת פקידי הבלו תוך תקופות יותר קצרות, ביקורות פתע תדירות על ידי המפקחים המחוזיים והתקנת מודדי כוהל מיכניים.

vi. מחלקת מס קנייה

פעולות הביקורת

נבדקו נוהל גביית המס, הסימון והפיקוח על המוצרים הבאים החייבים במס: מוצרי חשמל וגז, תמריד קים, מוצרי בניין ואינסטלציה, נייר ופרוות.

פגיעות בחוק

מס קנייה על מתקני גז

תקנות מס קנייה מחייבות את הסוחר לתת לקונה בעת מסירת הסחורה חשבון, שבו יצוין סכום המס החל על המכירה. מטרתה העיקרית של ההוראה היא, שהקונה יידע בכל מקרה ומקרה את החלוקה בין המחיר לבין המס.

הביקורת העלתה, שהנהלת מס קנייה התיירה, החל מ-1 באפריל 1957, לחברות לתת, עם מכירת מתקני גז, חשבון לקונים בלא לציין בו את סכומי המס. חברות הגו הציעו הסדר כזה, כיוון שחברה אחת דורשת מחיר גבוה בעד המתקן ומחיר יותר נמוך בעד ההתקנה הפטורה ממס, וחברה אחרת מגמיכה את מחיר המתקן ומעלה את הוצאות ההתקנה. ההסדר הנדון נוגד את הוראות החוק. בעקבות הביקורת נתן מנהל מס קנייה בסוף חודש ינואר 1958 הוראה, שמ-1 בפברואר 1958 חייבות חברות הגז לציין את סכומי המס בחשבון.

vii. משרדי הגבייה הכללית

ממצאי ביקורת שונים

הטיפול בגביית חובות

בדו"ח השנתי מס' 7 (עמ' 93) נזכרה ההתפתחות, שחלה בטיפולם של משרדי הגבייה בגביית חובות; צוין, שהמפקח הארצי על הגבייה עומד להנהיג נוהל חדש, שלפיו יעבירו משרדי המס את התביעות רק לאחר ביצוע כל הברורים הדרושים ואחרי שליחת התראה אחרונה לפני העיקול מצדם; משרדי הגבייה יסתפקו אפוא בהוצאה לפועל – עיקולים ומכירות. בשנת 1956 הונהג הנוהל במשרד מס הכנסה בתל אביב ובמחלקת מס קנייה; הכוונה בכך הייתה לקבוע לפי הנסיון שיירכש את הצורה הסופית של נוהל הגבייה בעתיד. בשנת 1957 הורחב ההסדר החדש על כל משרדי מס הכנסה, על המוסד לביטוח לאומי, על מס יתר וכן על ארנונה ומסי רכוש.